

Воїв на щитах несли.”

Англійський переклад здійснено дослівним інтерпретуванням:

“If only you have seen,

How the cranes flew,

Carrying the warriors on shields”[3].

Отже, дослідження різних аспектів військового сленгу розширює наше розуміння специфіки мовленнєвого середовища військовослужбовців, адже військовий сленг виконує важливі мовленнєві функції у спілкуванні збройних сил будь-якої країни, а також є не від’ємною частиною сучасного медіадискурсу, особливо в контексті воєнних конфліктів та глобальних подій. Переклад військового сленгу є важливим завданням для журналістів та перекладачів, оскільки це допомагає забезпечити інформаційну об’єктивність та розуміння аудиторією.

Список використаної літератури

1. Балабін, В. В. Загальна характеристика, склад і функції сучасного українського військового сленгу. *Мовні і концептуальні картини світу*: зб. наук. праць. К.: Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2001. Вип. 5. С. 4-7.
2. Fasola, J. *Slang and Its History*. United States. 2012.
3. Kozak System. *Українське сонце* (official video). YouTube. 6 Jule 2023. Режим доступу: URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4h6tXdxrSik>

Ковтун Маргарита

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

науковий керівник: Фальштинська Ю. В., к. пед. наук, ст. викладач

УМОВИ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Розвиток критичного мислення учнів старшої школи є важливою передумовою їх особистісного розвитку, свідомого професійного вибору, формування готовності до неперервної освіти, участі у програмах формальної, неформальної, інформальної освіти як в Україні, так і в провідних країнах світу [2, с. 177-178].

У сучасній освіті важливим завданням є створення різноманітних універсальних навчальних дій, які забезпечують уміння навчатися та здатність людей до саморозвитку та самовдосконалення за допомогою свідомого та активного присвоєння нового досвіду, а не лише отримання конкретних предметних знань і навичок у певних дисциплінах. Підхід, в якому учні отримують досвід дій і точки зору як у змісті, так і в часі, є важливим для створення універсальних навчальних дій [1].

Психологія в країні та за кордоном зараз досліджує психологію старших школярів. Виявлені психологічні особливості старших школярів мають

загальний характер і можуть мати негативні наслідки, якщо їх не враховувати. Але в кожному конкретному випадку реалізується загальне, і виявлення та облік цієї своєрідності так само важливі, як і розробка загальних принципів і положень. Це особливо стосується дисципліни «Іноземна мова», яка входить до категорії діяльних навчальних предметів, де однією з головних цілей є розвиток навичок і вмінь. Найбільш помітні психологічні особливості старшокласників включають якісні зміни пізнавальних функцій, наприклад, зміни в структурі розумових процесів. Важливо не те, які завдання вирішує людина, а те, як вона це робить.

О. Пометун зауважує, що «кожен старшокласник поєднує у собі риси ще недавнього підлітка та ознаки юнацького віку. У ньому діалектично поєднуються ще не втрачена дитячість із проявами активного дорослішання» [4, с. 93]. Як зазначає С. Терно, сучасні педагоги та психологи згодні в тому, що якість виконання діяльності та її результати залежать, перш за все, від спонукання та потреб людини. Мотивація є основою для цілеспрямованої активності, вибору відповідних засобів і прийомів і організації шляхів досягнення цілей. Це і являє собою здатність до найвищого розумового процесу й критичного мислення [5].

Орієнтація на значний результат є основним внутрішнім мотивом навчальної діяльності багатьох учнів у період розвитку. Навчальна робота старшокласників включає творчий, критичний підхід до знань, розвиток самостійності та підпорядкування навчальної діяльності задля майбутньої професійної діяльності. Це також проявляється в тому, як учні ставляться до іноземної мови як навчального предмета.

Внутрішня мотивація учнів залежить від розуміння того, наскільки важливо вивчити іноземну мову для майбутньої кар'єри та інформації, яку вони можуть отримати. Зовнішня мотивація залежить від викладача, його здатності зацікавити учнів, навчальної групи, батьків за допомогою навчальних матеріалів. Чеський педагог Ян Амос Коменський у книзі «Велика дидактика» писав: «Яке б заняття не починати, треба насамперед порушити в учнів серйозну любов до нього, довівши перевагу цього предмета; його користь, приємність, і що тільки можна» [3].

Стійкий пізнавальний інтелект – це інтерес до навчання, який вимагає поглиблення та творчого застосування знань. Учні навчаються заради похвали, а тому, що вони захоплені навчанням і прагнуть змінити себе як особистість. Система освіти та самоосвіти, виховання та самовиховання потрібні для його виникнення та розвитку. Крім того, одним із релевантних засобів цього є використання інформаційних технологій. Дослідження вітчизняних науковців доводять, що систематичне використання цифрових технологій у викладанні іноземних мов сприяє розвитку критичного й креативного мислення в учнів старшої школи [6, р. 116-117].

Навчання, яке має на меті виховання творчої особистості учня та виявлення та розвиток творчої індивідуальності, буде організовано таким чином, щоб виявити в учнів потенціал для самопізнання та саморозвитку. Якщо інтерес до знань зростає, бажання самоосвіти стає більш вираженим і

різноманітним. Кожен учитель передає досвід, заохочуючи та розвиваючи інтерес до певних тем і предметів. Це допомагає учням опанувати певні вміння та навички, одночасно зміцнюючи віру в свої сили та творчі можливості у слабких учнів, не зупиняючи їх розвиток і вчить усіх виховувати в собі силу волі, характер і цілеспрямованість, щоб виконати складні завдання. [5, с. 8].

Отже, при оволодінні іноземною мовою на старшому ступені навчання необхідно: домогтися того, щоб ученя став повноцінною особистістю, здатною до раціональної оцінки та аналізу отриманих знань; спиратися на свідомість, творчість, самостійність, активність старшокласників, пізнавальні інтереси, у тому числі професійно-орієнтовані, всіляко формувати їх навички критичного мислення, впроваджуючи інформаційні технології та всебічно розвивати засобами іноземної мови.

Список використаної літератури

1. *Загальна психологія* : [підручник для студентів вищ. навч. закладів] / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко, В. О. Соловієнко ; за загальною ред. акад. С. Д. Максименка, Київ: Форум, 2000. 543 с.

2. Матіюк, Д. В. Перспективні напрями екстраполяції в систему неформальної освіти України: досвід Німеччини. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк, 2020. Вип. 1 (94). С. 171-181.

3. Пометун, О. І. *Основи критично мислення: навчальний посібник для учнів 10(11) класів загальноосвітніх навчальних закладів*. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан». 2016. 216 с.

4. Пометун, О. І. *Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі* : навчально-метод. посібник. Київ, 2020. 104 с.

5. Терно, С. О. *Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії)*. Запоріжжя: Запорізький національний університет. 2011. Т. 105. С. 1-13.

6. Ihnatova, O., Poseletska, K., Matiiuk, D., Napchuk, Y., & Borovska, O. The application of digital technologies in teaching a foreign language in a blended learning environment. *Linguistics and Culture Review*. 2021. Vol. 5(S4). P. 114-127.

Кожухівська Юлія
Вінницький державний педагогічний університет
імені М. Коцюбинського
науковий керівник: Довгалюк Т. А., к. пед. наук, доцент

THE ROLE OF ONLINE INTERACTIVE TOOLS IN ENHANCING ONLINE WRITTEN INTERACTION FOR UPPER SECONDARY STUDENTS

The COVID-19 pandemic has disrupted the global education system, necessitating a shift to remote teaching and learning, which is also known as distance computer based learning, taking a form of instruction using ICT (Information and Communication Technologies) and the Internet. This transformation has highlighted